

Warszawa, 22 lutego 2023 r.

Pan Premier Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

jako przedstawiciele środowisk reprezentujących polską kulturę, zwracamy się do Pana Premiera w sprawie przyspieszenia prac nad Ustawą o artystach zawodowych.

Przedstawiony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego projekt Ustawy to wspólne dzieło ponad 100 organizacji zrzeszających twórców z całej Polski, a także wynik kilku lat konsultacji i dyskusji, a także – nie ma co ukrywać – licznych kompromisów. Polska kultura czeka na tę Ustawę niecierpliwie od kilkunastu lat.

Rola kultury w umacnianiu świadomości narodowej i rozwoju społeczeństwa jest niezaprzeczalna. Kultura nie tylko definiuje wspólnotę narodową, lecz także pobudza do intelektualnej ciekawości, a więc wymusza rozwój i postęp technologiczny, w tym transformację cyfrową. Choć źródłem aktywności kulturalnej nie jest z zasady chęć generowania zysków, nie można też zapominać o jej realnym wpływie na polską gospodarkę. Kultura daje zatrudnienie ponad 300 tys. osób i generuje ponad 3,5 proc. PKB.

Dostrzegając rolę kultury w polskim życiu społeczno-gospodarczym, stworzono projekt Ustawy o artystach zawodowych, której celem jest zapewnienie kilkudziesięciu profesjom i tysiącom ludzi polskiej kultury perspektywy godnych warunków do życia i pracy. Dodatkowo projekt jest wyrazem solidarnościowej postawy najpopularniejszych twórców wobec części środowiska znajdującej się w najtrudniejszej sytuacji materialnej, gdyż przewiduje, że dostęp do świadczeń społecznych i zdrowotnych finansowany będzie z opłaty reprograficznej, stanowiącej rekompensatę z tytułu korzystania z utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego. Oczekujemy pobierania opłaty także od smartfonów. Przypominamy, że większa część środków z opłaty ma trafiać poprzez właściwe organizacje zbiorowego zarządzania bezpośrednio do uprawnionych. Nie zmienia to jednak faktu, że bardziej rozpoznawalni ludzie sztuki chcą poświęcić część swoich zysków, by dać ochronę mniej zarabiającym koleżankom i kolegom.

Jednocześnie projekt Ustawy domyka wielką dziurę w systemie ubezpieczeń społecznych, włączając w niego jedną z ostatnich pozostających poza nim grup zawodowych, co jest działaniem jednoznacznie pozytywnym i propaństwowym. Nie należy również pomijać faktu, iż Ustawa buduje system wsparcia artystów w sposób niezwykle przejrzysty i odpowiedzialny. Daje możliwość oddzielenia ludzi na co dzień żyjących z tworzenia sztuki od tych zajmujących się nią jedynie hobbystycznie, a co za tym idzie – odpowiedzialnego wydawania pieniędzy na pomoc dla tych, którzy rzeczywiście jej potrzebują. Po wielu rozmowach zdecydowaliśmy się bowiem zaproponować najprostsze, najbardziej demokratyczne i obiektywne kryteria – fakt posiadania dorobku artystycznego i osiągnięcia przychodu w kulturze.

Polskie organizacje reprezentujące twórców, wykonawców i producentów treści, ponad wszelkimi podziałami, zdecydowanie popierają działania zmierzające do zbudowania kompleksowego systemu wsparcia artystów zawodowych. Dlatego apelujemy do Pana Premiera o nadanie szybkiej ścieżki legislacyjnej dla przygotowanego już przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego projektu ustawy o artystach zawodowych.

Szanowny Panie Premierze,

zachęcamy Pana Premiera do odważnej i szybkiej decyzji, która sprawi, że Pana Rząd będzie pierwszym w historii III RP, który rozwiąże systemowy problem polskiej kultury.

Z uwagi na to, że dyskusja publiczna na temat projektu Ustawy była bardzo gorąca, będziemy wdzięczni za możliwość spotkania z Panem Premierem. Podczas osobistego spotkania przedstawimy nasze argumenty, które często nie mogły przebić się do obiegu publicznego, z powodu silnego lobby przeciwników ustawy.

Z wyrazami szacunku,

[lista sygnatariuszy w porządku alfabetycznym]

Jarosław Barzan – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Montażystów PSM
Miłosz Bembinow – Prezes Stowarzyszenia Autorów ZAiKS
Mariusz Bogdanowicz, Piotr Rodowicz – Prezes i Wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego
Jacek Bromski – Prezes Stowarzyszenia Filmowców Polskich
Prof. dr hab. Ryszard Cieśla – Prezes Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków
Maciej Englert – Prezes Unii Teatrów Polskich
Jacek Dehnel, Zygmunt Miłoszewski – Prezes i Sekretarz Unii Literackiej
Sonia Draga, Włodzimierz Albin – Prezes i Członek Rady Polskiej Izby Książki
Natalia Grzegorzek – Prezeska Polskiej Gildii Producentów
Prof. Dorota Ilczuk – Kierownik Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną
Barbara Józwiak – Prezes Zarządu Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska
Katarzyna Knychalska i Tomasz Rodowicz – Ogólnopolska Offensywa Teatralna
Mieczysław Kominek – Prezes Związku Kompozytorów Polskich
Andrzej Kosendiak – Dyrektor Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego
Agnieszka Lachcik – Przewodnicząca Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki
Magdalena Lankosz – Dyrektorka Gildii Reżyserów Polskich
Rafał Lisowski – Prezes Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury
Ilona Łepkowska – Prezes Gildii Scenarzystów Polskich
Waldemar Majcher – Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Twórców Ludowych
Jerzy Mamcarz – Prezes Związku Polskich Autorów i Kompozytorów ZAKR
Anna Michalak-Pawłowska – Prezeska Stowarzyszenia Animatorów i Animatorów Kultury „Forum Kraków”
Anna Nasiłowska – Prezes Stowarzyszenia Pisarzy Polskich
Sonia Nieśpiałowska-Owczarek – Członek Zarządu Forum Środowisk Sztuki Tańca
Witold Płóciennik – Przewodniczący Zarządu Związku Zawodowego Filmowców
Maksymilian Rogacki – Prezes Związku Zawodowego Aktorów Polskich
dr hab. Jacek Rogala, profesor AM – Prezes Zrzeszenia Filharmonii Polskich
Jolanta Rycerska – Prezes Związku Polskich Artystów Fotografików
Maria Seweryn, Piotr Kulczycki – Prezes oraz Członek Rady Unii Teatrów Niezależnych
Jarosław Siwiński – Polskie Towarzystwo Muzyki Współczesnej
Dominik Skoczek – Dyrektor Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych ZAPA
Irena Strzałkowska, Maciej Dydo – Prezeska i Dyrektor Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych
Mariusz Szczygieł – Prezes Zarządu Instytutu Reportażu
Paweł Szkotak – Prezes Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów
Krzysztof Szuster – Prezes Związku Artystów Scen Polskich ZASP
Piotr Śliskowski – Przewodniczący Stowarzyszenia Auterek i Autorów Zdjęć Filmowych PSC
Urszula Świącicka – Prezes Związku Polskich Artystów Plastyków
Maciej Żółtowski – Prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Muzyki Współczesnej
Zarząd Gildii Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych

Do wiadomości: Pan **Piotr Gliński** – Wicepremier, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego